

INTRASTAT KRATKA NAVODILA 2021

Finančna uprava Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
STATISTIČNI URAD

+386 5 297 68 14 (Oddelek za Intrastat)

intrastat.fu@gov.si (pomoč uporabnikom)

intrastat-prijava.fu@gov.si (prijave za elektronsko poročanje)

<https://www.stat.si/StatWeb/DataCollection/Intrastat>

(dostop do spletne Intrastat aplikacije, metodologija in zakonodaja za Intrastat, navodila, klasifikacije in šifranti)

KAZALO

1. KAJ JE INTRASTAT?	4
1.1. SLOVAR STROKOVNIH IZRAZOV	4
1.2. VLOGA IN POMEN	4
1.3. PRAVNA PODLAGA ZA INTRASTAT	5
1.4. ZAUPNOST STATISTIČNIH PODATKOV	5
2. ORGANIZACIJA INTRASTATA V SLOVENIJI	6
3. NASTANEK OBVEZNOSTI POROČANJA	6
3.1. KDO MORA POROČATI?	6
3.2. KDAJ ZAČETI OZIROMA PRENEHATI S POROČANJEM?	7
4. NOVOSTI PRI POROČANJU ZA LETO 2021?	8
5. KAJ MORATE POROČATI?	8
6. OBDOBJE IN ROK POROČANJA	9
7. NAČINI POROČANJA	9
7.1. ELEKTRONSKO POROČANJE Z ELEKTRONSKIMI SPOROČILI	10
7.2. POROČANJE PREK SPLETNEGA OBRAZCA	10

1. KAJ JE INTRASTAT?

1.1. SLOVAR STROKOVNIH IZRAZOV

Intrastat	Intrastat je statistika blagovne menjave med državami članicami Evropske unije (EU).
Poročevalska enota (PE)	Podjetja (poslovni subjekti), ki so v predhodnem koledarskem letu pri trgovanju z državami članicami EU vsaj pri enem toku blaga (odpremah ali prejemih) preseгла vrednost t. i. vključitvenega praga.
Vključitveni prag	Vrednost blagovne menjave z državami članicami EU za posamezen tok blaga, nad katero je podjetje zavezano za poročanje za Intrastat. Znaša 200.000 EUR za odpreme blaga in 140.000 EUR za prejeme blaga.
Posebni prag	Vrednost blagovne menjave z državami članicami EU za posamezen tok blaga, nad katero je podjetje dolžno poročati tudi podatke o pogojih dobave (vključno z lego kraja), vrsti transporta in statistični vrednosti. Znaša 9.000.000 EUR za odpreme blaga in 4.000.000 EUR za prejeme blaga.
Prejem	Vstop blaga v Slovenijo (vključno s prejetimi vračili blaga kupcev v tujini) iz druge države članice EU.
Odprema	Pošiljanje blaga (vključno z vračilom blaga dobavitelju) v drugo državo članico EU.
Tripartitna menjava blaga	Transakcije blaga, v katerih aktivno sodelujejo vsaj trije poslovni subjekti iz dveh ali treh različnih držav, pri tem pa sta vsaj dve izmed teh držav državi članici EU (blago prečka slovensko mejo).

1.2. VLOGA IN POMEN

Januarja 1993 je bil med državami članicami EU vzpostavljen prost pretok blaga. S tem sta odpadla carinjenje na notranjih mejah in uporaba carinskih deklaracij, hkrati pa se je izgubil vir pomembnih podatkov za zunanjetrgovinsko statistiko.

Za zajemanje statističnih podatkov o blagovni menjavi med državami članicami EU je bil z začetkom prostega pretoka blaga uveden sistem Intrastat, ki je nadomestil zajem podatkov s pomočjo carinskih deklaracij.

Podatki o zunanji trgovini držav članic se zbirajo iz dveh virov: Intrastata in Ekstrastata. Intrastat je statistika blagovne menjave med državami članicami (notranja statistika), Ekstrastat pa statistika blagovne menjave držav članic s tretjimi državami – nečlanicami (zunanja statistika). Intrastat se od Ekstrastata razlikuje v nekaj vidikih. Najpomembnejši je vir podatkov, ki je pri Ekstrastatu enotna upravna listina (EUL), ki zajame vse blago, vse vrednosti in vse udeležence v postopku; gre torej za popoln zajem podatkov. Pri Intrastatu je vir podatkov statistični obrazec. Različni pragovi omogočajo oprostitev poročanja manjšim poslovnim subjektom, ki ne dosežejo vključitvenega praga in je zato nabor podatkov manjši, kar pomeni, da gre za delni zajem podatkov. Vrednostni podatki, ki se ne zajamejo, se ocenijo.

Podatke o zunanjetrgovinskem poslovanju poslovnih subjektov potrebuje vsaka država za svoje normalno delovanje. Najpomembnejši primeri uporabe podatkov statistike zunanje trgovine so: kazalniki gospodarske uspešnosti, podpora pri vodenju nacionalne in evropske gospodarske in denarne politike, podpora trgovinskim pogajanjem, izvajanje trgovinske politike, podlaga za tržne, sektorske in druge analize, vir podatkov za druge statistike (plačilna bilanca, nacionalni računi).

Uporabniki zunanjetrgovinskih podatkov so nacionalne institucije (vlada, ministrstva, inštituti, Banka Slovenije), mednarodne institucije (Združeni narodi, Evropska komisija, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, Evropska centralna banka), veleposlaništva, podjetja, Gospodarska zbornica Slovenije ter drugi uporabniki.

1.3. PRAVNA PODLAGA ZA INTRASTAT

Pravna podlaga za Intrastat je evropska zakonodaja za statistiko blagovne menjave med državami članicami EU (Uredba (EU) št. 2152/2019 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredba (ES) št. 638/2004 in 222/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredba Komisije (ES) št. 1982/2004, 91/2010, 96/2010, 1093/2013, 659/2014 in 759/2015), ki ima nadnacionalni značaj in velja za vse države članice EU. Omenjena zakonodaja v nekaterih primerih dopušča nacionalne rešitve, zato se izvajanje Intrastata po posameznih državah članicah EU nekoliko razlikuje. V Sloveniji so poleg evropske zakonodaje zavezujoči tudi Zakon o državni statistiki, Letni program statističnih raziskovanj, Srednjeročni program statističnih raziskovanj in Zakon o finančni upravi.

1.4. ZAUPNOST STATISTIČNIH PODATKOV

Skladno z določili evropske zakonodaje se podatki, sporočeni v sistem Intrastat, obravnavajo kot zaupni po posebnem načelu, t. i. načelu pasivne zaupnosti' (UREDBA (ES) št. 222/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA, z dne 11. marca 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami, člen 11¹). Načelo 'pasivne zaupnosti' omogoča, da se pri izkazovanju statističnih podatkov lahko sprejmejo ustrezni ukrepi za zaščito podatkov, če to zahtevajo poročevalske enote, ki menijo, da bi bili njihovi interesi z izkazovanjem podatkov na ravni 8-mestne šifre Kombinirane nomenklature (KN) oškodovani. Skladno s tem je mogoče opredeliti kot zaupne vrednost blaga, neto maso in/ali količino v dodatni merski enoti. Podatke je mogoče opredeliti kot zaupne za en tok blaga ali za oba toka blaga (odpreme, prejemi), za vse države partnerice ali za posamezno državo partnerico. Pisno zahtevo po ukrepih za zaščito zaupnosti z utemeljitvijo je treba nasloviti na SURS. V zahtevi je treba obvezno navesti argumente za zaščito zaupnosti na področju statistike zunanje trgovine, obdobje, za katero se ta ukrep zahteva, šifro KN in/ali državo partnerico ter tok blaga, za katerega velja ta zahteva.

¹ Člen 11: Zaupnost statističnih podatkov. O tem, ali naj se statistični rezultati, iz katerih bi bilo mogoče posamezno enoto oziroma enote prepoznati, izkazujejo ali naj se spremenijo tako, da njihovo izkazovanje ne bo ogrozilo zaupnosti statističnih podatkov, odločijo nacionalni organi, vendar samo, kadar poročevalska enota ali enote, ki so informacije sporočile, to zahtevajo. (UREDBA (ES) št. 222/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA, z dne 11. marca 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami).

2. ORGANIZACIJA INTRASTATA V SLOVENIJI

V skladu z Zakonom o državni statistiki ter srednjeročnim in letnim programom statističnih raziskovanj je v Sloveniji za Intrastat odgovoren Statistični urad Republike Slovenije (SURS). Po vzoru organizacije Intrastata v nekaterih državah članicah EU je SURS sklenil sporazum o sodelovanju oz. delitvi dela v zvezi z Intrastatom s Finančno upravo Republike Slovenije (FURS).

V skladu z omenjenim sporazumom je:

- **FURS** odgovoren za zbiranje in kontrolo podatkov, sodelovanje s podjetji in odpravljanje morebitnih napak v poročanju;
- **SURS** odgovoren za nadzor sistema, statistično metodologijo in zajetje, ocene in diseminacijo podatkov.

V okviru FURS-a podatke za Intrastat zbira in obdeluje Finančni urad Nova Gorica za vse poročevalske enote v Sloveniji.

3. NASTANEK OBVEZNOSTI POROČANJA

3.1. KDO MORA POROČATI?

1. Ali trgujete z naštetimi državami?

Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper (vključno Akrotiri in Dhekelia), Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francija (vključno Korzika in Monako), Grčija, Hrvaška, Irska, Italija (vključno Sicilija in Sardinija), Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta (vključno Gozo in Comino), Nemčija (vključno Heligoland), Nizozemska, Poljska, Portugalska (vključno Azori in Madeira), Romunija, Slovaška, Španija (vključno Balearski otoki), Švedska in Severna Irska.

- DA – Pojdite na 2. vprašanje.
- NE – Če ne trgujete z nobeno izmed zgoraj naštetih držav članic EU, niste zavezani k oddaji poročil Intrastat.

2. Ali ste davčni zavezanec?

- DA – Pojdite na 3. vprašanje.
- NE – Če niste davčni zavezanec, niste zavezani k oddaji poročil Intrastat.

3. Ali je znesek vaše blagovne menjave pri prejemih blaga v tekočem letu dosegel vključitveni prag 140.000 €?

- DA – Pojdite na 4. vprašanje.
- NE – Ker pri prejemih blaga niste dosegli vključitvenega praga, niste zavezani k oddaji Intrastat poročil za prejem blaga.

4. Ali je znesek vaše blagovne menjave pri odpremi blaga v tekočem letu dosegel vključitveni prag 200.000 €?

- DA
 - Če ste odgovorili z "DA" na vprašanja 1, 2, 3 in 4, ste dolžni oddajati Intrastat poročila za prejem in odpremo blaga.
 - Če ste odgovorili z "DA" na vprašanja 1, 2 in 4, ste dolžni oddajati Intrastat poročila za prejem blaga.
- NE
 - Ker pri odpremi blaga niste dosegli vključitvenega praga, niste zavezani k oddaji Intrastat poročil za odpremo blaga.
 - Če ste na 3. vprašanje odgovorili z "DA", ste dolžni oddajati Intrastat poročila za prejem blaga.
 - Če ste na 3. in 4. vprašanje odgovorili z "NE", niste dolžni oddajati Intrastat poročil.

3.2. KDAJ ZAČETI OZIROMA PRENEHATI S POROČANJEM?

SURS določa in preverja obveznost poročanja za Intrastat vsaj enkrat letno.

Obveznost poročanja za leto 2021 se za posamezno podjetje določi na podlagi podatkov o vrednosti odprem blaga v druge države članice EU oz. prejemov blaga iz drugih držav članic EU, ki jih je podjetje za koledarsko leto 2020 poročalo za Intrastat, ter podatkov o vrednosti dobav blaga v druge države članice EU oz. pridobitev blaga iz drugih držav članic EU, ki jih je podjetje za koledarsko leto 2020 poročalo na obrazcu za obračun davka na dodano vrednost (DDV-O). Podjetja (poročevalske enote) o nastanku oz. prenehanju obveznosti poročanja obvešča Finančni urad Nova Gorica.

Podjetje je vključeno v statistično raziskovanje Intrastat, če:

- trguje z blagom s podjetji ali posamezniki v drugih državah članicah EU in
- je skupna vrednost njegovih odprem blaga v države članice EU ali prejemov blaga iz držav članic EU v koledarskem letu 2020 preseгла vključitveni prag, ki je naveden v točki 3.3.

Obveznost poročanja za Intrastat za leto 2021 nastane tudi med letom 2021, kadar kumulativna vrednost blagovne menjave podjetja - določena na osnovi podatkov o dobavah blaga v druge države članice EU oz. pridobitvah blaga iz drugih držav članic EU, ki jih je podjetje poročalo na obrazcu DDV-O - z drugimi državami članicami EU od začetka leta 2021 preseže vključitveni prag. Podjetje (poročevalska enota) poroča podatke za Intrastat od vključno tistega meseca leta 2021, v katerem je bil vključitveni prag presežen.

V primeru, da podjetje vključitveni prag za poročanje za leto 2021 preseže na podlagi četrletnih DDV podatkov za omenjeno leto, poroča podatke za Intrastat od vključno prvega meseca kvartala s katerim je presegló vključitveni prag.

Obveznost poročanja traja do prejema obvestila o prenehanju obveznosti poročanja.

4. NOVOSTI PRI POROČANJU ZA LETO 2021?

Z letošnjim letom je prišlo do naslednjih sprememb pri Intrastat poročanju:

1. Poročanje o blagovni menjavi z Združenim kraljestvom v povezavi z BREXIT-om

Prehodno obdobje za BREXIT se je končalo 31. decembra 2020. **Od januarja 2021** je Severna Irska še naprej povezana s carinsko unijo EU, medtem ko to ne velja za preostale dele Združenega kraljestva. **Poročanje za Intrastat ostaja obvezno samo za blagovno menjavo s Severno Irsko.** O blagovni menjavi s preostalim delom Združenega kraljestva se ne sme več poročati za Intrastat, saj je ta predmet carinskega nadzora in formalnosti.

V zvezi s to spremembo sta uvedeni naslednji šifri:

XI - Združeno kraljestvo (Severna Irska)

XU - Združeno kraljestvo (brez Severne Irske)

V sistemu poročanja za Intrastat se lahko šifra XI uporabi za državo partnerico in državo porekla blaga, medtem ko se šifra XU lahko uporabi samo za državo porekla. Šifra GB se v sistemu poročanja za Intrastat ne uporablja več.

2. Poročanje o novih dveh spremenljivkah (prostovoljno)

[Uredba \(EU\) 2019/2152](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o evropski poslovni statistiki uvaja obvezno izmenjavo mikropodatkov med državami članicami EU o izvozu blaga znotraj EU (odprema) skupaj z obveznim zbiranjem podatkov o dveh novih spremenljivkah na tem toku. To sta **identifikacijska številka za DDV partnerja** v državi članici uvoza znotraj EU (prejem) in **država porekla** blaga. Določbe se bodo uporabljale od 1. januarja 2022.

Ta sprememba bo zahtevala tudi spremembo oblike sporočila XML in spremembo formatov za uvoz podatkov v aplikacijo Intrastat.

[V novi spletni Intrastat aplikaciji](#) je poročevalskim enotam že omogočeno poročanje o novih podatkovnih elementih z referenčnim obdobjem januar 2021, in sicer prostovoljno, medtem ko bo z januarjem 2022 obvezno.

3. Sprememba vključitvenega praga za poročanje odprem blaga

Vključitveni prag za odpreme se je znižal in znaša 200.000 EUR.

5. KAJ MORATE POROČATI?

Poročati morate odpreme blaga iz Slovenije v druge države članice EU in prejeme blaga v Slovenijo iz drugih držav članic EU, tj. fizični tok blaga med Slovenijo in državami članicami EU.

Za Intrastat se poročajo:

- komercialne transakcije z blagom, namenjenim za rabo, potrošnjo, investicije ali preprodajo, ki vključujejo prenos lastništva;
- gibanja blaga iz ene države članice v drugo brez izvršitve nakupa/prodaje;
- vračila proizvodov in nadomestne dobave proizvodov;

- nekatere druge vrste poslov, ki so prikazani v prilogi 1 Intrastat navodil 2021.

Odpreme in prejeme blaga morate poročati na ločenih obrazcih.

Za Intrastat se ne poročajo:

- storitve (izjema so popravila in oplemenitenje);
- blago v tranzitu;
- odpreme in prejemi blaga iz priloge 2 Intrastat navodil 2021.

6. OBDOBJE IN ROK POROČANJA

Poročevalska enota mora podatke poročati **mesečno**. Obdobje poročanja je koledarski mesec, v katerem je bilo blago odpremljeno ali prejeto oz. je bila za blago izdana faktura. Če faktura za blago ni bila izdana v mesecu, ki sledi mesecu odpreme ali prejema blaga, morate to blago poročati najkasneje v naslednjem mesecu po dejanskem gibanju blaga.

Rok za dostavo podatkov je od 1. do 15. v mesecu za predhodni mesec. Če poročate v več pošiljkah, se zgoraj navedeni rok nanaša na zadnjo pošiljko za obdobje poročanja.

Poročanje v tekočem mesecu za tekoči mesec ni dovoljeno. Odgovornost za pravočasno dostavo podatkov nosi poročevalska enota.

7. NAČINI POROČANJA

Sloveniji sta v uporabi dve obliki poročanja:

- elektronsko poročanje z izmenjavo elektronskih sporočil,
- elektronsko poročanje prek spletnega obrazca.

Poročevalska enota se mora odločiti, na kakšen način bo poročala, in ali bo poročala sama ali preko deklaranta.

Izbiro načina poročanja in odločitev, ali bo poročevalska enota poročala sama ali prek deklaranta, nam poročevalska enota sporoči z vpisom v vprašalnik, ki ga prejme skupaj z obvestilom o pričetku obveznosti poročanja.

Poročevalske enote in deklaranti se za dostop do elektronskega Intrastat poročanja (izmenjava elektronskih sporočil, poročanje prek spletnega obrazca) prijavijo tako, da izpolnijo prijavo za vključitev v elektronsko poročanje za Intrastat. Poročevalske enote se za poročanje preko deklaranta prijavijo tako, da izpolnijo pooblastilo za poročanje.

Način poročanja lahko poročevalska enota kadarkoli spremeni, vendar mora o spremembi obvestiti Oddelek za Intrastat.

7.1. ELEKTRONSKO POROČANJE Z ELEKTRONSKIMI SPOROČILI

Poročanje z izmenjavo elektronskih sporočil je primerno za vse poročevalske enote, najprimernejše pa je za poročevalske enote z velikim številom poslovnih transakcij. Prednosti elektronskih sporočil so za podjetje velike. S pomočjo programskih orodij, ki jih podjetja razvijejo v svojih sistemih sama ali pa jih kupijo na trgu in prilagodijo svojim informacijskim sistemom, se opravlja samodejen zajem podatkov iz faktur ali drugih komercialnih dokumentov, ki so že v sistemu. Pri formiranju fakture se vnese nekaj dodatnih podatkov, ki bodo kasneje služili izdelavi Intrastat poročila. Na koncu meseca program samodejno tvori Intrastat poročilo, ki se pošlje na ustrezen naslov.

Podrobne informacije o elektronskem poročanju z izmenjavo elektronskih sporočil so dostopne na spletni strani: <https://www.stat.si/StatWeb/DataCollection/Intrastat>

7.2. POROČANJE PREK SPLETNEGA OBRAZCA

Spletni obrazec je preprost način poročanja in uporabniku omogoča zelo enostaven način vnosa podatkov. Spletna rešitev intrastata je brezplačno dostopna. Zaradi varnosti poslovanja se lahko vključijo v spletno poročanje samo poročevalske enote in deklaranti, ki imajo digitalno potrdilo enega izmed registriranih overiteljev v Sloveniji.

Spletni obrazec in napotki za vključitev v poročanje za Intrastat prek spletnega obrazca so dostopni na spletni strani: <https://www.stat.si/StatWeb/DataCollection/Intrastat>